

WAT VINDEN BURGERS VAN HUN LOKALE REKENKAMER?

Peiling voor het 15-jarig bestaan van de NVRR

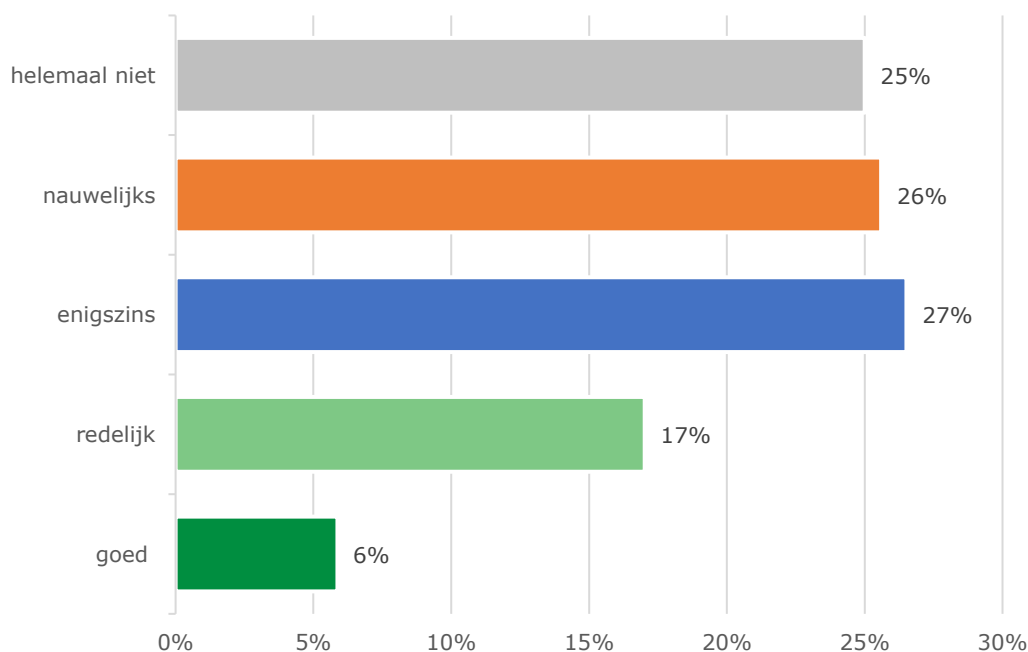
Jaap Bouwmeester, Thijs Lenderink en Gijs Jan Visser

Aanleiding van het onderzoek is het 15-jarig bestaan van de NVRR

Omdat de Nederlandse Vereniging van rekenkamers en rekenkamercommissies (NVRR) 15 jaar bestaat heeft I&O Research een quick-scan 'flitspeiling' uitgevoerd onder het I&O Research panel. Doel van de peiling was te achterhalen wat burgers vinden van hun lokale rekenkamer. Het onderzoek is uitgevoerd van 11 tot 21 mei 2018. In totaal deden 2.180 respondenten mee.

Ongeveer een kwart weet redelijk tot goed wat de gemeentelijke rekenkamer doet

Ongeveer een kwart van de respondenten geeft aan de lokale rekenkamer goed of redelijk te kennen (onder hoger opgeleiden is dat samen 28%, onder lager opgeleiden is dat samen 16%). Een tweede 'kwart' antwoordt 'enigszins'. Het derde en vierde kwart antwoorden 'nauwelijks' of 'helemaal niet'.

16% van de respondenten heeft wel eens iets gehoord van de rekenkamer in hun eigen gemeente. Meestal gaat dat via lokale media, het jaarverslag van de gemeente of omdat men bij de gemeente werkt of actief is in de lokale politiek.

Grotendeels verkeerd beeld van werkzaamheden

Op de vraag "Als u het kort zou moeten zeggen of raden, wat doet een gemeentelijke rekenkamer dan?" komen juiste antwoorden (3), maar vooral ook 'verkeerde' antwoorden (1 en 2).

- 1 Toezicht controle op gemeentelijke financiën (575 keer genoemd)
- 2 Opstellen begroting/budget van gemeente (398)
- 3 Onderzoek (doelmatigheid/doeltreffendheid) (138)

Uiteenlopende suggesties voor lokaal onderzoek

Als respondenten zelf een onderwerp mogen noemen waar de rekenkamer van de eigen gemeente in 2018 naar zou moeten kijken noemen ze vooral onderhoud en thema's uit het sociaal domein.

- 1 Onderhoud wegen en openbaar groen (173 keer genoemd)
- 2 Sociaal: Wmo, jeugd, ouderen (147)
- 3 Interne gemeentelijke organisatie, waaronder gemeentelijke uitgaven en heffingen, effectiviteit beleid (108)
- 4 Verkeer, parkeren, mobiliteit (55)
- 5 Afvalbeleid (30)

Als we respondenten een lijst van dertig mogelijke onderwerpen voorleggen waar ze er maximaal vijf uit mogen kiezen levert dit de volgende driedeling in onderwerpen op:

Kop (door >20% genoemd)

Zorgbeleid (WMO)	44%
Veiligheid en leefbaarheid	32%
Woon/woningmarktbeleid	28%
Armoedebeleid	25%
Gemeentelijke belastingen	22%
Verkeer	21%

Midden (12-20%)

Handhaving	20%
Openbare ruimte	20%
Jeugdzorg	19%
Invloed gem. plannen	17%
Ruimtelijke ordening	17%
Inzameling huisvuil	17%
Duurzaamheid	16%
Afhandeling meld./bezw.	15%
Subsidiering	14%
Luchtkwaliteit	12%

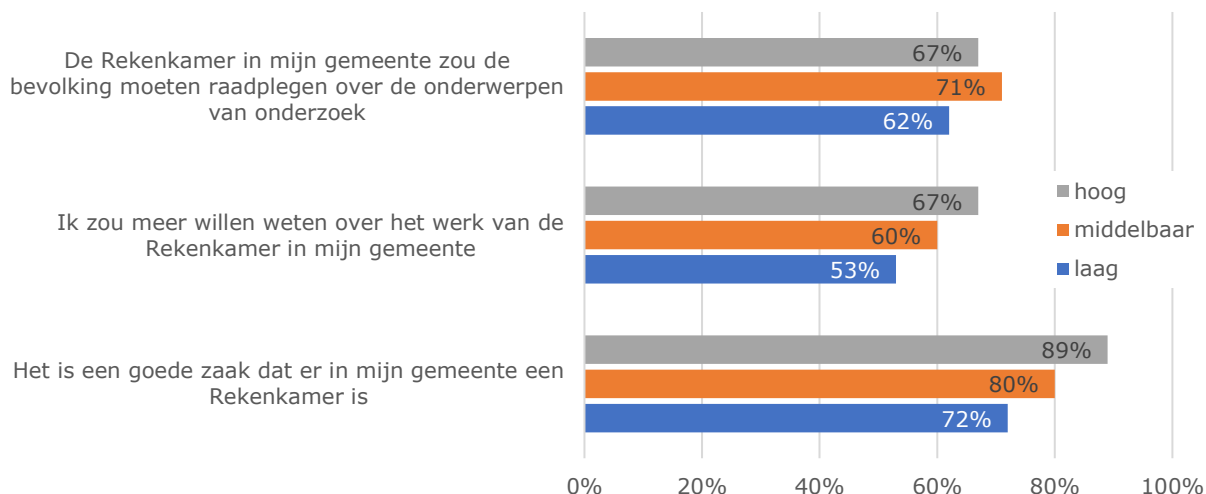
Staat (<10%)

Samenwerking andere gemeenten	9%
Re-integratie werkzoekenden	8%
Gemeentelijke communicatie	8%
Huisvesting van onderwijs	7%
Re-integratie arbeidsongeschikten	7%
Digitale dienstverlening	7%
Beleid ondernemers en bedrijven	7%
Arbeidsmarktbeleid	6%
Mogelijkheden indienen plannen	6%
Speelvoorzieningen	6%
Toeristisch beleid	5%
Vergunningsverlening	5%
Statushouders	5%
Nieuwe Privacy wetgeving	4%

Wat opvalt is dat de meest genoemde onderwerpen vaak dicht bij de burger zelf liggen. Uit nadere analyse blijkt dat vrouwen vaker zorgonderwerpen noemen, terwijl mannelijke respondenten bijvoorbeeld vaker handhaving noemen.

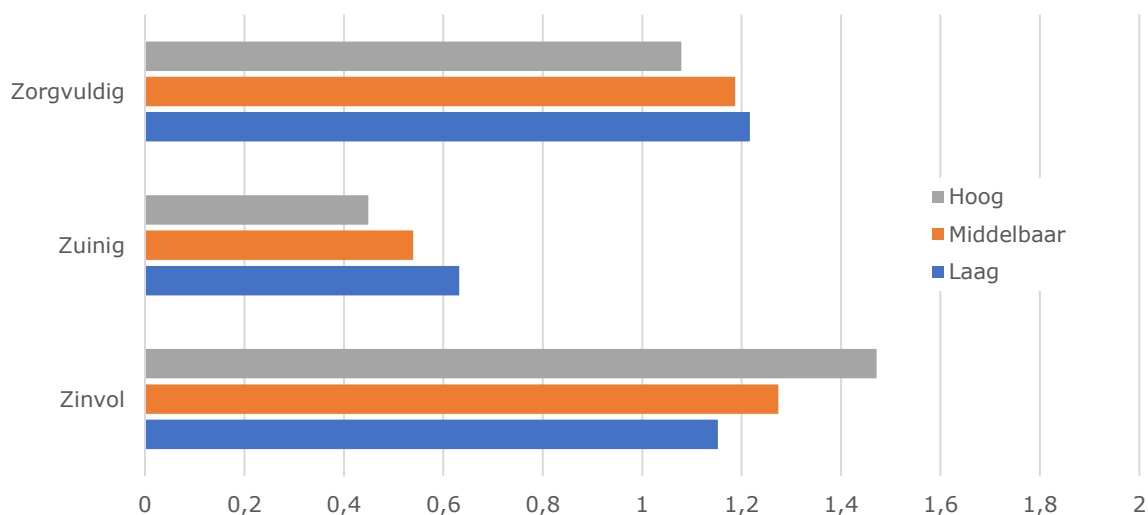
Respondenten positief over lokale rekenkamer

Ruim vier op de vijf (83%) vindt het een goede zaak dat er een lokale rekenkamer in de gemeente is. Hoger opgeleide respondenten zijn het meest positief (89%), maar van de lager opgeleiden vindt ook driekwart het een goede zaak (72%). Bijna twee op de drie wil meer weten van het werk van de rekenkamer. Ook hier geldt dat er een verband is naar opleiding. Tot slot wil twee derde dat de rekenkamer vaker de bevolking raadpleegt over de onderwerpen van onderzoek.

Zinvol gemeentelijk optreden belangrijkste aspect van onderzoek rekenkamer

De Algemene Rekenkamer hanteert in haar uitingen over rekenkameronderzoek de driedeling zinvol, zorgvuldig en zuinig (in plaats van doelmatig, doeltreffend en rechtmatig). Bij de vraag welke van deze drie aspecten men het meest belangrijk vindt, zetten respondenten zinvol op de eerste plek¹, gevolgd door zorgvuldig. Zuinig sluit de rij. Lager opgeleide respondenten kiezen vaker dan hoger opgeleiden voor zuinig en zorgvuldig.

¹ We hebben 2 punten toegekend aan de eerste plek, 1 aan de tweede en 0 aan de derde. Wanneer respondenten aangaven alle drie de aspecten even belangrijk te vinden kreeg elk aspect 1 punt (30% van de respondenten).